

Parlamentul
Republicii Moldova

D67-08 nr. 328

13.04.2020

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative

(nr. 292 din 03.07.2020)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege sus-menționat, conform prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și comunică următoarele.

1. Proiectul este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, fiind aprobat prin Hotărârea nr. 455/2020, în conformitate cu art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

Conform notei informative prezentul proiect de lege a fost elaborat întru perfecționarea prevederilor legale care vizează particularitățile constituirii și funcționării secțiilor de votare din străinătate și a birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate. Prin modificarea art. 31 alin. (5) din Codul electoral nr. 1381/1997 se intenționează lărgirea spectrului de subiecți din care poate fi constituit biroul electoral din străinătate. Astfel, în temeiul modificărilor prezentate, Comisia Electorală Centrală va putea propune desemnarea funcționarilor înscriși în Registrul funcționarilor electorali dacă acest fapt va fi necesar.

Modificarea Legii nr. 294/2007 privind partidele politice, expusă la art. II din proiect, are la bază executarea Hotărârii Curții Constituționale nr. 5/2020 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 8 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 294 din 21 decembrie 2007 privind partidele politice, în vederea reducerii numărului minim de membri necesari pentru înregistrarea unui partid politic de la 4000 la 1000.

În aceste condiții remarcăm prevederile pct. 130 din Hotărârea nr. 5/2020 prin care Curtea a reținut că, condiția criteriului numeric și al reprezentativității teritoriale, reglementată de prevederile articolului 8 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 294/2007, instituie un obstacol greu de depășit la înregistrarea unui partid politic. Acest fapt implică, în mod evident, un prag ridicat care limitează în mod excesiv beneficiul libertății de asociere în partide politice. Totodată, sa constatat că, condiția în discuție stabilește

cerințe restrictive disproporționate pentru înregistrarea unui partid politic, fiind necesară îndeplinirea cumulativă a trei condiții de ordin cantitativ și teritorial-representativ (*pct. 131 Hotărârea CC nr. 5/2020*). La *pct. 136* din Hotărârea menționată Curtea a remarcat că, criteriul numeric de 4000 de persoane și cerința reprezentativității teritoriale de minim 120 de membri în cel puțin jumătate din unitățile administrativ-teritoriale de nivelul al doilea din Republica Moldova, pentru partidul în curs de înregistrare, constituie o măsură excesivă și disproporționată în raport cu scopul legitim urmărit.

Prin conținutul *pct. 146* Curtea Constituțională a recomandat legislativului revizuirea Legii nr. 294/2007 privind partidele politice, prin prisma raționamentelor expuse în Hotărârea nr. 5/2020, până la data de 31 iulie 2020.

Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu prevederile art. 66 din Constituție.

2. Referitor la procedura de înaintare spre examinare în Parlament, atenționăm că:

- potrivit art. 30 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură nota informativă trebuie să conțină informații privind fundamentarea economico-financiară. Cerințele în cauză se regăsesc și în conținutul art. 47 alin. (6) din Regulamentul Parlamentului.

- conform art. 35 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 expertiza anticorupție este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative, inclusiv pentru proiectele actelor normative elaborate de deputații în Parlament;

- potrivit art. 47 alin. (6) din Regulamentul Parlamentului, la proiect de act legislativ se anexează rezultatele expertizelor și cercetărilor efectuate, precum și rezultatele consultărilor publice.

3. Ținem să menționăm că, în lunile mai-iunie în procedura legislativă în Parlament au fost înaintate încă cinci proiecte de legi prin care se propune modificarea Codului electoral nr. 1381/1997 (nr. 177 din 12.05.2020, nr. 210 din 28.05.2020, nr. 236 din 11.06.2020, nr. 263 din 19.06.2020 și nr. 276 din 26.06.2020).

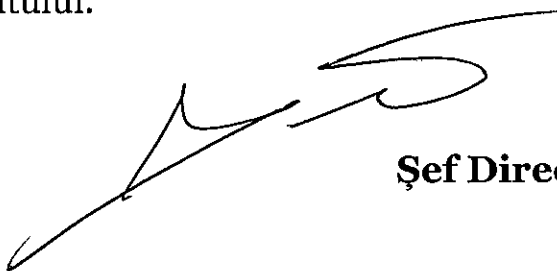
În aceste condiții obiectăm asupra importanței respectării principiului stabilității legislației și predictibilității normelor juridice (art. 3 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 100/2017) care sunt componentele de bază ale existenței statului de drept, o garanție esențială pentru persoanele din societate, motiv pentru care, inițierea unor noi reglementări ale relațiilor sociale sau modificarea celor existente trebuie să se realizeze printr-un proces adecvat, planificat și coordonat. Modificările frecvente nu sunt binevenite pe motivul instabilității legislative și a securității raporturilor juridice.

4. Ținând cont de perioada examinării prezentului proiect de lege, este oportun să remarcăm prevederile pct. 65 din Codul bunelor practici în materia electorală (CDL-AD (2002) 23rev), unde **este recomandat de a**

nu modifica legislația electorală „cu puțin timp (mai puțin de un an) înainte de alegeri. Chiar în absența unei intenții de manipulare, modificările vor fi dictate de interesele iminente ale partidului politic.” Cu titlu informativ, reținem că, Parlamentul, prin Hotărârea nr. 65/2020 a stabilit pentru data de 1 noiembrie 2020, ziua alegerilor Președintelui Republicii Moldova.

5. Totodată, în contextul celor expuse la pct. 4 atragem atenția la prevederile art. 56 alin. (5) din Regulamentul Parlamentului unde este stabilit *„dacă sunt înregistrate mai multe proiecte de acte legislative ce vizează modificarea și/sau completarea mai multor articole din același act legislativ, la propunerea comisiei sesizate în fond, acestea pot fi comasate, pentru examinare în lectura a doua, într-un singur proiect”*.

Proiectul de lege poate servi drept obiect de examinare în ședințele plene ale Parlamentului.

Ion Creangă,
Șef Direcție generală juridică

ex. Elena Geru
tel. 820-580